

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו סבארו של הצדיק השפלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנהניטש ז"ל ע
בהרה"ק ר' יהודה צבי (השני) ספטרעטין טו"כ בעיר בודאפעשט

גליון פ"ה
ויקרא

על פי הבאר

בגליונות הקודמים הובא סיפור הדברים בעת שנתעורר איזה דו"ד על פסק דין של רבינו, והגאון האדיר ר' אריה לייביש הורוויץ בעל ראשי בשמים, שהיה מגדולי גאוני גליציה כתב תשובה להצדיק את הצדיק ולקיים את פסקו של רבינו שהיה באותו הזמן אברך רך בשנים.

הדבר היה כאשר באחד הימים נקרא רבינו לאחת העיירות בגלילות קנהניטש שבהן היה המרא דאתרא, כדי לסדר קידושין. כאשר כבר עמדו תחת והכלה וכל הקהל תחת יריעות החופה, נתברר לפתע שהטבעת אינה נמצאת שם. מחמת קוצר הזמן נטל השמש את אחת מטבעות הנחושת של כלונסאות החופה והקנה אותה לחתן וקידש את הכלה בטבעת זו, וליתורת הגמירת דעת הוסיף מטבע משלו.

כמובן עורר מאורע זה פולמוס בין תלמידי החכמים ובני התורה שבעיר והגלילות ואחד מהם רצה לערער על כשרות הקידושין ושלחו את השאלה להגאון המוזכר שיכריע בה, וז"ל תשובתו (ומובאת בספרו שו"ת הרי בשמים ח"ב סי' רכט):

"את חג המצות יחוג בדיצות כבוד ידידי הרב החריף המופלג בתורה וביראה החסיד בנש"ק מו"ה אברהם נ"י אבד"ק קנהניטש יצ"ו.

מכתבו הגיעני על דבר שאלה במה שאירע בכפר הסמוך לקהילתו, שהיו החתן והכלה עומדים תחת החופה, ולא היה להחתן טבעת לקדש בה, ולקח השמש טבעת של נחושת מהכלונסות של החופה ונתנה במתנה להחתן בהסכמת כבוד תורתו מרא דאתרא, והגביה החתן לשם קנין וקידש בהטבעת וגם במטבע שלו וכו' ועתה קם אחד ומערער על הקידושין משום שאין מקדשין במטבע, והטבעת לא היה של החתן וגם מה שהיה של נחושת" וכו' ומאריך שם לברר את כל פרטי הדינים ומסיים שיפה הורה רבינו, "על כן אין לפקק על הקידושין האלה וכל המערער ידו על התחתונה".

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם קרבן לה' (א, ב)

איתא במדרש רבה (ב, א) זה שאמר הכתוב (ירמיה לא, יט) הבן יקיר לי אפרים וגו' ועוד שם (ג) כי מדי דברי בו - א"ד יודן בשם רב אבא בר כהנא די דיבורי שנתתי בו. ויש להבין מה עניין הפסוק לכאן ומה כוונת דרשה זו.

ונראה לי לבאר שהוקשה להם מה יועיל לאדם להביא קרבן על חטאיו ועוונותיו, הלא חטא נגד מלכו של עולם ומלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול (קידושין לב, ב) ואיך יכופר חטאו על ידי הקרבת הקרבן. אלא שישראל בני מלכים הם (בי"מ ק"ג, ב) ונקראו בני מלכות (אבות ג, יז) ואב שמחל על כבודו כבודו מחול, ולכן מביאים את קרבנם ומתכפרים.

ועל כן הסמיך את הכתוב לכאן ואמר שישראל הם הבן יקיר של אביהם שבשמים ולכן יכולים להתכפר על ידי הקרבת הקרבן. ועל זה הוקשה לו, התינה בזמן שבית המקדש היה קיים ויכלו להתכפר ע"י הבאת קרבן, אך עתה בעת שחרבה עירונו ושמים בית מקדשנו איזו דרך יש בידי בני ישראל להתכפר מחטאם אשר חטאו, ולזה בא המדרש לתרץ, כי מדי דברי בו - די דיבורי שנתתי בו, רצונו לומר שעדיין כוח הדיבור ביריני ועל ידי העסק בתורה הקדושה בפרשיות הקרבנות ואמירת פסוקי הקרבנות בתפילה, נחשב לנו כאילו הקדשנו קרבן ומתכפרים ועוונותינו, כמאמרם ז"ל (מנחות ק"א, א) כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם.

אשר נשיא יחטא (ד, כב)

אמר רז"ל (הוריות י, ב) אמר רבן יוחנן בן זכאי אשרי הדור שהנשיא שלו מביא קרבן על שגגתו, והקשו המפרשים דאדרבה, אשרי הדור אשר הנשיא אינו חוטא כלל ואינו נצרך להביא קרבן על חטאתו/

ויש לבאר בהקדמת מאמרם ז"ל (ברכות לד, ב) במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד. ויש להבין איך יתכן שתהיה מעלת בעלי התשובה גדולה על מעלת הצדיקים כמו שהקשו הספרים. אלא דידוע שרבינו סעדיה גאון ז"ל עשה בכל יום תשובה על יום העבר שלא עבר את השי"ת כמו שהשיגו היום, והיו כוונתם במקום שבעלי תשובה עומדים היינו צדיקים כאלו שהם כבעלי תשובה השבים ככל יום על יום העבר שלפי השגתם החדשה לא היה יום העבר כראוי, אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד צדיקים גמורים פ"י שהם בעיניהם גמורים יזיי וענען פארטיגע צדיקים, אלו אין יכולים לעמוד במחיצתם.

וזהו כוונת הכתוב אשר נשיא יחטא, חטא מל' חיסרון, היינו אשרי הדור אשר הנשיא שלו אין רואה עצמו כצדיק גמור ומושלם אלא תדיר שב על עוונותיו.

(נר אברהם ודגל מחנה יהודה ויקרא)

כאר המעשיות

וכיפר עליו הכהן מחטאתו אשר חטא ונסלח לו

הרה"ק בעל אוהב ישראל מאפטא זי"ע (י"ד ה' ניסן) היה הולך ומונה באלו גלגולים כבר ירד לעולם הזה וכך אמר. בגלגול אחד היה שלמה המלך, בגלגול שני היה מן פרחי הכהונה, בגלגול אחר היה רבי ישמעאל כהן גדול (ולנוסח אחד רמ"ע מפאנו), פעם אחת היה נשיא ופעם אחרת ראש הגולה. אמרו עליו שבסדר עבודת יום הכיפורים תחת "וכך היה אומר" היה רגיל בפיו לומר "וכך הייתי אומר."

פעם אחת בליל שבת, ישב הצדיק בשולחנו הטהור כשסביבו מסובין חסידים ואנשי מעשה אשר באו להתחמם לאורו, לשמוע מפה קדשו את דבר ה' ולזמר שירות ותשבחות לקל עליו, כשדרכו לכבד מנעימי זמר היושבים בשולחן לתת קולם בשיר. והנה בפתע כיבד הרב הקדוש את אחד מן המסובין אשר נבוכ למאוד לבקשת רבו בהיות ולא נתברך כלל בכישרון הנגינה ולא היה קולו ערב.

האיש התנצל אשר אין הוא מוכשר לכך אך הרבי מפציר בו שוב ושוב והאיש מסרב, עד שפקד עליו הצדיק בתוקף כשהקהל כולו ממתין ולא היתה ברירה בידו והוא החל לזמר. הניגון יצא מפיו מסולף ואף קול שירתו ללא טעם וריח היה. פני האיש חפו והוא סיים שירתו כשהוא נכלם ומבוש עד מאוד.

פתח הצדיק וסיפר לנוכחים: בזמן שבית המקדש היה עומד על מכוננו, שימשתי בקודש בכהונה גדולה באחד מהגלגולים שלי. באותם ימים התגורר בעיר אחת מרוחקת מירושלים יהודי אחד שהיה בטבעו מפונק ואיסטניס והתעצל לעלות לעיר הקודש ולמקדש משום טורח הדרך ודוחק ההמון. כך עברו הימים והשנים והיהודי הזקין עד שכבר ששכח כבר את מראה הבית הגדול ואת הדרך מובילה אליו.

בשבת אחת לעת זקנותו אירע המקרה והזקן נכשל במלאכה אחת מן התורה אשר על שגגתה עליו להביא קרבן, והוא נאלץ לעלות לירושלים ולבוא לבית המקדש להקריב חטאתו. יצא האיש למסעו והחל לשאול ולברר אצל עובדי האורח איה הדרך המובילה לעיר הקודש. הנשאלים כולם, מנער ועד זקן, התפלאו מאוד על שאלה כזו ואמרו לו בתמיהה, היתכן שאדם זקן כמוך אינו יודע האיק עולים לציון? ככל שהתקדם לירושלים בדרכו הארוכה גברה התמיהה מעובדי הדרך והוא התמלא בבושה וכלימה, אך נאלץ להמשיך ולברר את הדרך שהיתה ידועה לכל דרדק והוא התמלא בבושה בלי גבול.

כשהגיע הזקן לבסוף לירושלים, החל לחקור אצל עובדי הדרך היכן יוכל לרכוש בהמה בכדי להקריבה לקרבן חטאת, ושוב התחיל פרק שלם של בזיונות כשהכל תמהים שוב באזניו כיצד יתכן שיהודי בגילו אינו יודע שקיים סמוך לשערי המקדש שוק בהמות מיוחד. וכך תמהו ולגלגו הכל בזמן שהאיש מבקש דרכו ברחובות העיר עד שהגיע לשוק כשהבושה והכלימה מכסה פניו, ושוב נאלץ להקשות ולברר לתמיהת המוכרים איזו בהמה תוכשר עבור קרבנו. כך עשה האיש את דרכו הארוכה לבית המקדש, כשבזיונות מגיעים עליו מכל עבר וליבו נשבר בקרבן, והבושה הלכה וזיככה את נשמתו וכיפרה עוד ועוד בעד חטאתו אשר חטא, ויסורי הכלימה מטהרתו יותר ויותר.

המשיך הצדיק וסיפר, אני שימשתי אז ככהן גדול בבית המקדש, וראיתי בעיניי הזכות את כל אשר נעשה עם היהודי הזה ואת כל יסורי נפשו ובושתו אשר כיפרה על מעשיו, אך עדיין היה נצרך למעט הכנעת הלב למען ימחה חטאו בשלימות, אבל מעשה שטן הצליח והדבר לא קרה ולא זכה להיטהר לגמרי מהחטא, אולם עתה, גילה להם הצדיק מכבשונם של עולם, זה האיש שכיבדתיו בזמר הוא גלגולו של אותו זקן מזמן המקדש, ובצירוף עוד קורטוב זה של בזיונות, התכפר עווננו מכל וכל ולא נשאר ממנו רושם.

מכאר הישועות

מספר מוה"ר י. ה. שליט"א מעיר ניו יארק יצ"ו:

אני רגיל בנסיעות אל ציון המצוינת של רבינו הק' זי"ע בכל עת מצוא ותדיר אני זוכה לראות שם ישועות, אם זה פלאות למעלה מדרך הטבע ואם זה סייעתא דשמיא בענייני העומדים על הפרק.

לפני זמן קצר הציעו לביתי שתחי' שידוך כליל המעלות והתחלנו לעבוד להביאו לידי גמר אך העניינים עברו בעצלתיים והשידוך לא התקדם ביותר.

לאחר זמן יצא לי לנסוע לעיר לונדון יצ"ו לצורך שמחה משפחתית, והחלטתי לעקם דרכי לשם דרך מדינת אונגארין להשתטח על ציון רבינו.

כך עשיתי והגעתי לעיר בודאפעשט ומייד שמתי פעמי אל בית החיים בו טמון רבינו הק' והשתטחתי על ציון קדשו בתפילה ותחנונים. משם נסעתי לעיר לונדון ומשם לביתי בניו יארק.

תיכף מששבתי לביתי התחילו העניינים להתקדם באופן בלתי צפוי ובי"ה תוך ימים מועטים סגרנו את השידוך המצוין המדובר.

זכינו לברכת רבינו ולסייעתא דשמיא מיוחדת שליוותה אותנו בכל ענייני השידוך עד שאפילו השדכן שאלני באיזה ציון הייתי קודם לכן שפעלתי שידוך כה בקלות ובמהירות.

לתרומות והנצחות וכל ענייני הגליון נא לפנות לאימעייל

JERUSALEMBAK@GMAIL.COM

האדרעס של ציון הק' של רבינו זי"ע בעיר בודאפעשט:
Csörsz u. 55 Budapest

בשעות הלילה יש תיבה ובה מפתח בית החיים לקבל הקוד לפתוח התיבה נא לפנות אל האימעיל הנ"ל או להתקשר +3676844901347 (ארה"ב) או +972733572398 (א"י)

חלק מהוצאות הגליון נתגדבו ע"י ידידנו הנכבד

מוה"ר שלמה בן מאטיל שליט"א

העומד לימינו בכל עת ועונה

זכות רבינו תעמוד בעדו ובעד כל בני ביתו
להתברך בשפע רב בכל מילי דמיטב